

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 17. januar 2025 af Østre Landsrets 4. afdeling
(landsdommerne Olaf Tingleff, Susanne Lehrer og Marie Sejthen (kst.) med domsmænd).

4. afd. nr. S-1333-22:

Anklagemyndigheden

mod

T

(████████████████████)

(advokat Henrik Askholm Oldenhoff Holtse, besk.)

Dom afsagt af Retten i Glostrup den 21. april 2022 (CL-13554/2019) er anket af T
med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og vidnerne A
og B

De i byretten af vidnerne C D E og F af-
givne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at ██████ arbejde i DEBRA var frivilligt og ulønnet. Beslutningsprocessen i foreningen afhang af, hvad der skulle besluttes. Med hensyn til tekniske spørgsmål traf ██████ selv beslutning om, hvad der skulle meddeles medlem-

merne. Væsentlige beslutninger blev truffet af bestyrelsen i fællesskab efter drøftelse på bestyrelsesmøder. Det var en form for demokrati. B var hjernen i DEBRA og kunne som muligvis godt træffe beslutninger alene. DEBRA havde et bredt virkefelt. ved ikke, om B altid forelagde væsentlige beslutninger for den øvrige bestyrelse. Tiltalte forventede at blive orienteret om væsentlige forhold inden for sit område. Der var mange møder i foreningen, som ikke deltog i, f.eks. om solceller, hvor det alene var den relevante branchegruppe, der deltog.

Serviceaftalen med HMN var væsentlig for DEBRA. havde dog ingen forventning om at blive orienteret om aftalen. husker ikke, hvad møderne i starten af forhandlingsforløbet drejede sig om. husker ikke at have deltaget i møder om principaftalens pkt. 6 eller spørgsmål relateret hertil. deltog formentlig i et møde den 2. april 2014, hvor ny økonomi og tilhørende kompensationsmodel/DEBRA fremgik som et punkt på dagsordenen. ved ikke, hvad punktet vedrørte. Det kan have omhandlet forskellige ting, og hørte formentlig ikke efter under behandlingen af dette punkt.

deltog formentlig også i mødet den 15. april 2014. har formentlig modtaget mailen af 24. april 2014 fra E med deltagerliste fra mødet den 15. april 2014, hvoraf det fremgår, at tiltalte deltog i mødet, men husker ikke mailen.

ved ikke, hvorfor B sendte mailen af 16. april 2014 med forslag til DEBRA's svar til HMN til . Mailen kan være sendt med henblik på, at skulle tage stilling til noget, men den kan også bare være sendt til orientering. husker ikke mailen. Mailen havde ingen forbindelse til, at var i DEBRA. Der var ingen forventning om, at skulle forholde sig til forslaget, der ikke vedrørte tekniske spørgsmål. havde ingen forudsætninger for at vurdere, om forslaget var i strid med medlemmernes interesser, da forslaget vedrørte økonomi. Der var ingen forventning om, at deltog i møder uden relevans for arbejde i DEBRA. Der kan sagtens have været afholdt møder, som ikke var orienteret om. Der var tale om frivilligt arbejde, som varetog ved siden af sit lønnede arbejde i , og arbejdet i DEBRA fyldte ikke så meget for .

husker ikke at have deltaget i bestyrelsesmøder, hvor principaftalen blev drøftet. kan godt være blevet orienteret om principaftalen på andre tidspunkter end under bestyrelsesmøder, f.eks. pr. telefon. husker, at det høje reservedelsforbrug blev drøftet på be-

styrelsesmøder. I den forbindelse tog [REDACTED] kontakt til nogle af de virksomheder, der brugte særligt mange reservedele. Der havde været nogle henvendelser fra kunder om et stort forbrug af reservedele. [REDACTED] husker ikke drøftelser om abonnementspriser.

Hos [REDACTED] kunne mails til firmaets hovedmail [REDACTED] ”drukne”, da der udover tiltalte og S var [REDACTED] andre på kontoret. [REDACTED] var ikke på kontoret hele tiden. Det var S der havde adgang til hovedmailen [REDACTED]. [REDACTED] havde ikke selv adgang til denne mailkonto. Ind imellem nævnte S at der var en mail til [REDACTED]. Det ville have været naturligt, at mails, der var adresseret til [REDACTED] blev sendt til [REDACTED] personlige arbejdsmail. Det var [REDACTED] forventning, at S videresendte mails, som vedrørte tiltalte, men S var ikke helt ”strømlinet”. S var tidligere [REDACTED] og havde undertiden svært ved at lægge to og to sammen. Det var S der bad tiltalte om at deltage i DEBRA’s bestyrelse.

[REDACTED] forklaring i byretten om, at ”Tallene havde [REDACTED] formentligt nikked til”, skal forstås sådan, at [REDACTED] ikke kan afvise at have set tallene i DEBRA’s svar til HMN. Det betyder ikke, at [REDACTED] havde accepteret tallene. [REDACTED] husker ikke at have set svaret til HMN.

[REDACTED] er ikke enig i E [REDACTED] forklaring i byretten om, at [REDACTED] sammen med denne og B [REDACTED] deltog i forhandlingerne med HMN som repræsentanter for servicepartnere. [REDACTED] var ikke dybt involveret. [REDACTED] kan godt være blevet orienteret om forhandlingerne, men det var ikke [REDACTED] fokusområde. [REDACTED] er enig med E [REDACTED] i, at der ikke var noget hierarki i DEBRA, og at alle bidrog med det, de kunne. [REDACTED] er derimod ikke enig i, at [REDACTED] deltog i forhandlingerne på lige fod med B [REDACTED] var ”talmenden”, mens tiltalte stod for teknikken. [REDACTED] husker ikke at være blevet forelagt udkastet til servicepartnernes svar til HMN med henblik på, at [REDACTED] skulle tage stilling hertil. [REDACTED] husker ikke, hvornår [REDACTED] første gang blev bekendt med indholdet af principaftalen. Det er muligt, at [REDACTED] slet ikke har set aftalen, da den ikke havde betydning for [REDACTED] arbejde. [REDACTED] husker F [REDACTED] mail af 21. februar 2013, men ikke anledningen.

[REDACTED] ved ikke, hvor længe principaftalen var i kraft.

[REDACTED] har hukommelsesproblemer efter en operation, som [REDACTED] gennemgik for nogle år siden.

I DEBRA var [REDACTED] den eneste i [REDACTED]. [REDACTED] opgave var at tage sig af tekniske og autorisationsmæssige spørgsmål. [REDACTED] kunne ikke forpligte DEBRA ved aftaler, og [REDACTED] kunne ikke træffe beslutninger på vegne af DEBRA over for medlemmerne, myndigheder eller andre. [REDACTED] rolle var at give teknisk rådgivning til DEBRA og medlemmerne. Det samme gjorde sig gældende for [REDACTED]. Økonomiske spørgsmål lå ikke i branchegrupperne.

B [REDACTED] E [REDACTED] og [REDACTED] deltog i forhandlingerne med HMN. [REDACTED] rolle var at bidrage vedrørende normtider og reservedelsforbrug. Servicepartnerne fik længere tid til hovedeftersyn, og så var forventningen, at reservedelsforbruget ville falde. [REDACTED] var ikke involveret i spørgsmål om avance på reservedele og prissætning. [REDACTED] havde ikke forstand på disse spørgsmål.

Af de seks ”forudsætninger” i DEBRA’s svar til HMN husker [REDACTED] drøftelserne om kvælstof (pkt. 5), men [REDACTED] var ikke involveret i spørgsmålet vedrørende priser. [REDACTED] var inde over betingelserne for at være med i serviceordningen (pkt. 4), herunder kravet om 100 kunder der havde til formål at sikre bedre kvalitet. [REDACTED] var ikke inde over pkt. 1-3.

Principaftalen blev sendt til hovedmailen [REDACTED]. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemførte en kontrolundersøgelse hos [REDACTED] hvor styrelsen tog kopi af samtlige mails på virksomhedens servere. Styrelsen tog også [REDACTED] computer.

[REDACTED] deltog i nogle forhandlingsmøder om principaftalen, men ikke i mødet den 29. april 2014. De enkelte servicepartnere skulle på grundlag af principaftalen indgå særskilte aftaler med HMN. Det var S [REDACTED] der indgik en sådan aftale på vegne af [REDACTED]. [REDACTED] havde ingen beføjelse til at indgå aftaler på vegne af firmaet. [REDACTED] havde ikke noget at gøre med firmaets priser. Prissætningen over for kunderne var S [REDACTED] beslutning alene.

[REDACTED] husker ikke mailkorrespondancen af 13. og 14. april 2014 mellem E [REDACTED] B [REDACTED] og tiltalte. Når [REDACTED] i sin mail af 14. april 2014 anfører, at en avance på 15 pct. ikke er ”brugbart for jyderne”, har [REDACTED] muligvis læst, hvilken avance jyderne ønskede, og kommenteret forslaget på baggrund heraf. Det var medlemsvirksomhederne, der stillede krav over for DEBRA. Der er tale om en intern drøftelse i DEBRA. [REDACTED] husker ikke, om det havde sammenhæng med forhandlingerne med HMN om principaftalen.

talte under forhandlingerne. ■■■ husker ikke, hvem af dem der sagde hvad under forhandlingerne. Udtrykket ”ligeværdige parter”, som ■■■ anvendte under sin forklaring i byretten, skal forstås sådan, at ■■■ og tiltalte havde samme mandat til at indgå i forhandlingerne i fællesskab. ■■■ var måske bedre til tal, og tiltalte var stærkere med hensyn til de tekniske forhold. Servicepartnerordningen var oprindeligt stiftet for at sikre kvaliteten af det udførte arbejde.

■■■ har ikke registreret, at der skulle være problemer med kommunikationen med tiltalte, når ■■■ sendte mails til ■■■■■ hovedmail.

Principaftalen var i kraft, indtil Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen besluttede, at aftalen skulle bringes til ophør. Aftalen var i kraft i omkring et år.

DEBRA's vedtægter fandt kun anvendelse for DEBRA's aktiviteter. Under forhandlingerne med HMN agerede de i DEBRA som konsulenter for servicepartnerne, og aftalen havde ikke direkte betydning for DEBRA. Aftalen blev indgået mellem servicepartnerne og HMN, og servicepartnerne besluttede herefter selv, om de ville indgå særskilte aftaler med HMN. Der blev afholdt et møde med servicepartnerne i Teknikkens Hus, hvor DEBRA og servicepartnerne diskuterede HMN's udspil. HMN's efterfølgende mail af 29. april 2014 med principaftalen lå i forlængelse af disse drøftelser og inden for, hvad servicepartnerne havde accepteret.

Personlige oplysninger

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at ■■■ arbejder på fuld tid og har en indkomst på ca. ■■■ kr. pr måned.

Landsrettens begrundelse og resultat

Også efter bevisførelsen for landsretten tiltrædes det, at principaftalens pkt. 6 efter sit indhold, formål og den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår, må anses for en horisontal prisaf tale mellem virksomheder i samme omsætningsled i strid med konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 3, hvorved HMN Naturgas I/S (herefter HMN), Gastech-Energi A/S, Kiertner ApS og brancheforeningen DEBRA har koordineret abonnementspriser for service på naturgasfyr til slutbrugere på markedet for gasfyrsservice i et område svarende til HMN's distributionsområde, jf. herved også Østre Landsret dom af 12. marts 2021 (BS-28455/2019-OLR).

Spørgsmålet er herefter, om tiltalte ved sin deltagelse i forhandlingerne med HMN i april 2014 kan anses for at have medvirket til indgåelsen af den konkurrencebegrænsende aftale den 29. april 2014.

3 voterende udtaler:

Vi finder, at efter de afgivne forklaringer og sagens øvrige oplysninger må det lægges til grund, at tiltalte ikke havde en ledende rolle i DEBRA, og at ■■■ navnlig deltog i forhandlingerne på grund af sin tekniske indsigt. Endvidere er det usikkert, i hvilket omfang de omhandlede mails fra medio april 2014 til ■■■ hovedmailadresse er kommet frem til ■■■ Herefter er der en sådan tvivl om karakteren og omfanget af tiltaltes deltagelse i forhandlingerne med HMN, at der ikke er ført det til domfældelse tilstrækkelige bevis for, at tiltalte har medvirket til indgåelsen af den konkurrencebegrænsende del af aftalen i overensstemmelse med den rejste tiltale.

Vi stemmer derfor for at frifinde tiltalte.

3 voterende udtaler:

Vi finder navnlig efter den foreliggende mailkorrespondance mellem tiltalte, B og E under forhandlingsforløbet med HMN, de afgivne vidneforklaringer om tiltaltes rolle i DEBRA og ■■■ deltagelse i forhandlingerne med HMN samt det forhold, at tiltalte er medunderskriver af DEBRA's svar til HMN af 22. april 2014, der indeholder forudsætningen om, at HMN skal videreføre den forhøjede betaling for hovedeftersyn og udkald til sine kunder ved en forhøjelse af prisen på serviceabonnementer – og som den 23. april 2014 også blev sendt til tiltaltes personlige mailadresse – at det er bevist, at tiltalte forsætligt har medvirket til, at den konkurrencebegrænsende aftale blev indgået på mødet den 29. april 2014.

Herefter og af de grunde, der i øvrigt fremgår af dommen, stemmer vi for at finde tiltalte skyldig i samme omfang, som fastslået af byretten.

Der træffes afgørelse efter det for tiltalte S resultat, jf. retsplejelovens § 216, stk. 1, 3. pkt., således at tiltalte frifindes.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Tiltalte, T frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 24-01-2025

Daniel Kristensen
Studentermedhjælper